

BAREVNÝ ROK S HVĚZDIČKAMI

Mateřská škola
HVĚZDIČKA

MOTTO: “Vychovávejme děti, které budou mít hlavy plné vědomostí, srdce plné laskavosti, uši připravené poslouchat, ruce ochotné pomáhat, oči plné radosti a odvahu následovat své sny “

Zpracovali: Veronika Chramostová a pedagogičtí zaměstnanci MŠ

Projednáno na pedagogické radě dne : 28. 8. 2024

V Liberci 28.8.2024

Veronika Chramostová, ředitelka školy

1 Identifikační údaje

2 Charakteristika mateřské školy

3 Podmínky vzdělávání příspěvkové organizace

- 3.1 Věcné podmínky
- 3.2 Životospráva
- 3.3 Psychosociální podmínky
- 3.4 Organizace chodu
 - 3.4.1 Orientační denní řád chodu mateřské školy
- 3.5 Řízení mateřské školy
- 3.6 Personální zajištění
- 3.7 Spoluúčast rodičů

4 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

- 4.1 Vzdělávání dětí se zdravotním postižením, zdravotním oslabením a sociálním znevýhodněním
- 4.2 Vzdělávání dětí mimořádně nadaných
- 4.3 Vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

5 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

6. Povinné předškolní vzdělávání

6 Charakteristika školního vzdělávacího programu

- 6.1 Dlouhodobé cíle
- 6.2 Metody a formy vzdělávání

7 Vzdělávací obsah

Integrované bloky

9 Evaluace, kontrolní systém

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Mateřská škola“Hvězdička“, Liberec, Gagarinova 788/9, příspěvková organizace	
IČO:	720 769 50
Telefony školy:	Ředitelka školy: 770 164 525 Provozní MŠ : 770 164 525 Červená třída: 606 419 373 Zelená třída: 606 335 024 Oranžová třída : 606 442 304 Žlutá třída: 606 470 870 Modrá třída: 606 346 629
Bankovní spojení:	2603982399/0800
Ředitelka:	Veronika Chramostová
Zřizovatel:	Statutární město Liberec Sídlo: Liberec 1, Nám. Dr. Edvarda Beneše 1, PSČ 460 59 Kraj: Liberecký Identifikační číslo: 00262978
Právní forma:	Od 1. 2. 2011 příspěvková organizace – právní subjekt
Kapacita školy:	140 dětí
Počet tříd:	5
Webové stránky:	www.skolkahvezdicka.cz
E- mail školy: E- mail školní jídelna:	reditelka@skolkahvezdicka.cz hospodarka@skolkahvezdicka.cz

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

V roce 2010 zakoupilo město Liberec objekt v Gagarinově ulici, jehož původním majitelem byl Státní podnik DIAMO. Důvodem byla snaha navýšit kapacitu předškolních zařízení, která je dnes navzdory demografickým předpokladům z roku 2003 a průběžnému navyšování v letech následujících stále nedostatečná. V krátkém čase se podařilo budovu zrekonstruovat na moderní panelové zařízení s kapacitou 120 po navýšení schválené kapacity 140 dětí.

15. února 2011 se slavnostně otevřely první tři třídy pro 100 dětí. V květnu zahájila provoz čtvrtá třída a ve školním roce 2011/12 byla zahájena výuka předškolního vzdělávání v pěti třídách s plně využitou kapacitou 140 dětí.

Mateřská škola se nachází v liberecké čtvrti Dolní Hanychov, v blízkosti přírody i města mezi několika nízkými panelovými domy. Objekt s velkou zahradou vyhovuje hygienickým i bezpečnostním předpisům pro výchovu a vzdělávání dětí předškolního věku.

Vzhledem ke klimatickým podmínkám byla školní zahrada upravena k užívání na jaře 2011. Postupně byly odstraněny nedostatky a v současné době je krásná zahrada plně využita ve všech ročních obdobích, doplněna o několik pískovišť, herních prvků, laviček.

Mateřská škola je pětiletá se školní jídelnou od 1. 1. 2012. Školní jídelna je společná pro všechny třídy. Vybavení plně vyhovuje zdravotním a hygienickým požadavkům zdravého stravování.

V hospodářské budově je veškeré potřebné zázemí sloužící provozu mateřské školy. V této budově je i kancelář ředitelky školy a vedoucí školní jídelny. Pavilony jsou propojeny chodbou, které jsou využívány k instalaci výtvarných prací dětí.

Od ledna 2013 byl kolektivně vybrán a schválen název mateřská škola „Hvězdička“.

3 Podmínky vzdělávání příspěvkové organizace

3.1 Věcné podmínky

- Jednotlivé pavilony mateřské školy mají přiměřeně velké prostory pro přijatý počet dětí.
- Nábytek, tělocvičné nářadí a zdravotně hygienická zařízení jsou uzpůsobeny počtu a potřebám dětí, jsou zdravotně nezávadná, bezpečná a odpovídají zákonným normám.
- Jednotlivé třídy poskytují dětem svým promyšleným uspořádáním dostatek soukromí i prostoru pro hru, tvořivé činnosti, experimentování, odpočinek i zábavu. Hračky, pomůcky i výtvarný materiál jsou uloženy v otevřených policích a skříňkách s plastovými nebo dřevěnými zásobníky a kontejnery, tak, aby je měly děti na dosah, mohly si je samostatně vybírat i ukládat. Hračky i pomůcky jsou průběžně doplňovány a vyměňovány. Prostory pro odpočinek dětí jsou vybaveny odpovídajícím zdravotně nezávadným nábytkem a lůžkovinami. Součástí třídy je i vlastní sociální zařízení.
- Šatny jsou vybaveny nábytkem pro ukládání oděvů a obuvi dětí, je zde také prostor pro vystavení dětských prací a školní informační nástěnka pro rodiče je umístěna ve vstupním prostoru do mateřské školy. Třídní nástěnky jsou umístěny v šatnách a na vstupních dveřích do jednotlivých tříd.
- V Zelené třídě je umístěna mobilní interaktivní tabule, kterou mají možnost využít i třídy Žlutá a Oranžová. Červená a Modrá třída mají k dispozici interaktivní tabuli v jídelně MŠ.
- Dětské práce jsou součástí výzdoby jednotlivých tříd, šaten a chodeb tak, aby si je mohli rodiče i ostatní děti prohlížet.
- Na budovu MŠ navazuje školní zahrada s dostatkem zeleně. Je vybavená zahradním nábytkem, dřevěnými hracími prvky pro rozvoj pohybových aktivit a zahradními domečky pro ukládání hraček.
- Všechny venkovní i vnitřní prostory odpovídají hygienickým a bezpečnostním normám. Jednou ročně je prováděna revize veškerého tělovýchovného zařízení, opravy jsou prováděny průběžně.

- Kamerový systém je podpůrným opatřením proti vniknutí cizích osob do budovy školy a pro ochranu dětí, zaměstnanců a majetku školy. Každá třída je vybavena telefonem a kamerovým systémem, který umožňuje personálu komunikaci s přicházejícími rodiči.

Záměry:

- nadále vytvářet vstřícné, estetické, podnětné a hygienické prostředí
- obměna učebních pomůcek a hraček v jednotlivých třídách
- nákup dětského náradí a ponku a zahradu MŠ
- obnovovat a rozšiřovat vybavení zahrady pro pohybové aktivity, klidové a poznávací činnosti dětí
- vybudování zastřešení teras tak, aby byly využitelné k celodennímu užívání
- vybudovat mlhoviště na zahradě MŠ
- oprava na natření oplocení MŠ

3.2 Živospráva

- Rodiče přivádějí i odvádějí děti do školy dle svých potřeb zpravidla do 8:00.
- Mateřská škola se od roku 2019 zapojila do projektu “Zdravá školní jídelna”. Strava je sestavována jako plnohodnotná a vyvážená, na jídelníčku je denně čerstvé ovoce a zelenina. V průběhu dne jsou dodržovány doporučené intervaly mezi jídly. Děti mají stále k dispozici pití – ovocné a bylinné neslazené čaje. Pitný režim je zajištěn po celý den. Učitelky připomínají dětem pitný režim. Děti stolují v klidné atmosféře. Na jídlo je jim poskytováno dostatek času. Pedagogičtí pracovníci i pracovníci školní jídelny vhodně motivují děti, aby neznámé jídlo alespoň ochutnaly. Děti však do jídla nejsou nuceny. Vedeme děti k samostatnosti při stolování a kulturním stravovacím návykům.
- Děti mají zajištěn volný pohyb nejen ve třídách, ale i na zahradě MŠ.
- Doba pobytu venku je přizpůsobena povětrnostním podmínkám. Naším cílem je trávit s dětmi čas i v případě nepříznivého počasí. Ve spolupráci s rodiči, se snažíme zajistit vhodné oblečení, které umožní pobyt venku za každého počasí – dle roční doby.
- V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku je nabízena klidová činnost tak, aby nerušily spící děti.
- Učitelky jsou pro děti vhodným vzorem podle zásad zdravého životního stylu, samy se chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.
- Formou činnostního učení seznamují děti s poznatky o těle, zdraví a nemoci, hygieně, výživě, osobní svobodě a hodnotách, bezpečné komunikaci, absenci úrazů, významu fyzických aktivit.
- Je zajištěn pravidelný režim a řád, který je však natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám aktuální situace.

Záměry:

- i nadále vylepšovat školní stravování v MŠ v rámci projektu “Zdravá školní jídelna”, podporovat zdravé stravovací návyky u dětí
- plánování aktivit – děti budou mít i možnost volby časového plánu a respektování tempa každého jednotlivce učitelem
- vytvářet estetické, vstřícné, podnětné a hygienické prostředí
- při denních TV chvilkách si osvojovat nové aktivity (náradí, náčiní..), doplnit tělovýchovné pomůcky
- doplnit vybavení školní zahrady tak, aby mohla být využitelná během celého dne
- cílevědoměji zařazovat zdravotní cvičení, relaxační a dechová cvičení, prvky jógy
- nadále ochraňovat a posilovat organismus dítěte dostatkem volného pohybu, využívat volně dostupná sportoviště u Arény

- v rámci environmentální výchovy využívat polodenní výlety do přírody

3.3 Psychosociální podmínky

- Nové děti mají možnost postupné adaptace na prostředí třídy a školy způsobem, který si rodiče individuálně domluví s vedením školy před nástupem do mateřské školy.
- Jsou jasně stanovena práva a povinnosti dětí, rodičů a zaměstnanců MŠ, která jsou podrobně rozpracována v platném školním řádu mateřské školy
- Denní režim je dán orientačně, umožňuje organizaci činností přizpůsobit potřebám a aktuální situaci ve třídě.
- Všechny učitelky jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, reagují na potřeby dětí, navozují situace klidu, bezpečí a dobré nálady. Vztahy mezi dospělými a dětmi zajišťujeme s důvěrou a tolerancí.
- Každá třída si společně s dětmi vytváří vlastní pravidla s aktivní spoluúčastí dětí.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovnosti, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřipustné, případné zjištěné projevy jsou ihned řešeny.
- Poměr spontánních a řízených činností je vyrovnaný, volnost dětí je závislá na zajištění jejich bezpečnosti.

Náš adaptační program pro nově příchozí děti :

- Den otevřených dveří s možností seznámení s prostředím mateřské školy
- Schůzka rodičů nových dětí , informace o předpokladech úspěšného vstupu do MŠ
- společná domluva s rodiči na nejvhodnějším postupu adaptace jejich dítěte
- návštěva rodiče s dítětem před samotným vstupem do MŠ – adaptační den
- možnost pobytu rodiče s dítětem ve třídě
- možnost dítěte přinést si z domova oblíbenou hračku
- konzultace s rodiči o průběhu adaptace jejich dítěte
- vstřícné a vlídné chování pedagogů i ostatních zaměstnanců školy k těmto dětem.

Záměry:

- respektovat a uspokojovat lidské potřeby dětí, zaměstnanců, rodičů
- dodržování pravidel soužití
- prosociální vedení dětí
- zkvalitňování efektivní komunikace nejen ve výchovně-vzdělávacím procesu, ale i mezi všemi zaměstnanci na pracovišti

3.4 Organizace

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.

3.4.1 Orientační denní řád chodu mateřské školy:

- V průběhu celého dne mají děti vyvážený poměr spontánních a řízených činností.
- Děti mají dostatek času a prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.
- Dbáme na osobní soukromí dětí a umožňujeme jim pracovat vlastním tempem a podle svých individuálních schopností.
- Děti mají k dispozici dostatek materiálního vybavení, které jim je volně přístupné.

<u>A – třídy – Modrá, Oranžová a Červená</u>	
6:00	Zahájení provozu, scházení dětí
6:00 - 8:30	Ranní hry, didakticky zacílené činnosti, záměrné i spontánní učení ve skupinách a individuálně, individuální péče o děti jazykové chvilky, smyslové hry, výtvarné činnosti, hudební činnosti, ranní cvičení,
8:30-9.00	Hygiena, svačina
9:00-10:00	Didakticky zacílené činnosti
10:00 – 11:30	Pobyt venku
11:30 – 12:00	Hygiena, oběd
12:00 - 14:15	Hygiena, spánek a odpočinek dětí, individuální péče, klidné aktivity pro děti s nižší potřebou spánku;
14:15 – 14:45	Hygiena, svačina
14:45 – 16:00	Odpolední zájmové činnosti, dle zájmu dětí pokračování didakticky zacílených činností, pobyt venku
16:00 – 17:00	Volné hry, individuální a skupinové činnosti
17:00	Ukončení provozu MŠ

B – třídy – Zelená a Žlutá	
6:00	Zahájení provozu, scházení dětí
6:00 – 9:00	Ranní hry, didakticky zacílené činnosti, záměrné i spontánní učení ve skupinách a individuálně, individuální péče o děti jazykové chvilky, smyslové hry, výtvarné činnosti, hudební činnosti, ranní cvičení
9:00-9:30	Hygiena, svačina
9:30-10:00	Didakticky zacílené činnosti
10:00 - 12:00	Pobyt venku
12:00 - 12:30	Hygiena, oběd
12:30 - 14:15	Spánek a odpočinek dětí, individuální péče, klidné aktivity pro děti s nižší potřebou spánku;
14:15 – 14:45	Hygiena, svačina
15:00 – 16:00	Odpolední zájmové činnosti, dle zájmu dětí pokračování didakticky zacílených činností, pobyt venku
16:00 – 17:00	Volné hry, individuální a skupinové činnosti
17:00	Ukončení provozu MŠ

Záměry:

- Dávat dětem možnost výběru a samostatného rozhodování
- Udržovat takové uspořádání dne, které umožňuje uspokojovat individuální potřeby dětí
- Na základě důvěry, úcty, empatie a důvěry nadále vytvářet mezi dětmi i dospělými v MŠ bezpečné klima a pocit sounáležitosti.

3.5 Řízení mateřské školy

- Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.
- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližší základní školou, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí (Pedagogicko – psychologická poradna, SPC).
- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém.
- Pedagogický sbor týmově spolupracuje. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční. Ředitelka vychází z analýzy.

Záměry:

- Vytvoření efektivnějšího vnitřního informačního systému
- Vytvoření osobních portfolio učitelů s cílem profesního rozvoje
- Nadále spolupracovat se ZŠ Ještědská a U školy a vytvářet tak podmínky pro nestresující a plynulý přechod dětí do školy.
- I nadále rozvíjet spolupráci s Magistrátem města Liberce a svými aktivitami se podílet na životě a aktivitách města.

3.6 Personální zajištění

- Všechny pedagogické pracovnice mají požadovanou kvalifikaci.
- Nově přijaté zaměstnankyni je přidělena uvádějící učitelka, která je ji nápomocna v prvních dnech pracovní činnosti.
- Služby pedagogických pracovníků jsou stanoveny tak, aby vyhovovaly potřebám dětí i provozu.
- Zaměstnanci spolu spolupracují v duchu týmové práce.
- V jednání s dětmi i dospělými vystupují pedagogové profesionálně v souladu s pravidly společenského chování.
- Všichni pedagogové mají o svůj odborný růst zájem a dále se sebevzdělávají.
- Ředitelka školy vytváří podmínky pro další systematické vzdělávání pracovníků, které absolvují semináře a školení v rámci dalšího vzdělávání pro pedagogické pracovníky (DVPP), které rozšiřují jejich odbornost. S obsahem absolvovaného semináře daná pracovnice seznamuje ostatní na pravidelných poradách.

3.7 Spoluúčast rodičů

- Spolupráce s rodiči je založena na vzájemné důvěře, vstřícnosti, pochopení, respektu a spolupráci
- Rodiče mají možnost, aby vstupovali do třídy, prohlédli si dětské výtvary, případně se zapojili do hry a společných akcí školy.
- Rodičům umožňujeme konzultace o výchově a vzdělávání jejich dětí dle potřeby.
- Pedagogové vystupují ve vztahu k rodičům jako partneři, dbají na soukromí a diskrétnost rodiny.
- Škola spolupracuje s rodiči na vytváření individuálních plánů u dětí, které to vyžadují.
- Během školního roku se konají informativní schůzky pro rodiče, dále jsou informováni vývěskami na nástěnkách, na webových stránkách školy i osobně.
- Pedagog reaguje na podněty a přání partnerů ve vzdělávání (rodiče, kolegové, základní škola, obec).
- Pedagog pravidelně informuje rodiče o pokrocích dítěte ve vzdělávání, vyzdvihuje jeho pokroky a dovednosti. Problémové situace řeší s rodiči citlivě a diskrétně.

- Ve spolupráci se Sdružením rodičů a přátel mateřské školy “Hvězdička” pořádáme tyto akce: tvořivé dílny, jarmarky, vánoční posezení, den dětí, zahradní slavnosti a projekty.

Záměry:

- nabízet rodičům možnost podílet se na dění v MŠ, získávat aktuální podněty a připomínky
- zintenzivnit individuální informovanost rodičů o rozvoji a prospívání dětí

4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

4.1 Vzdělávání dětí se zdravotním postižením, zdravotním oslabením a sociálním znevýhodněním

Mateřská škola splňuje podmínky pro individuální integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, vzhledem k naplněnosti kapacity je zařazování těchto dětí obtížné. Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vytvořeny individuální vzdělávací plány, které vycházejí z aktuálního školního vzdělávacího programu. Jsou konzultovány s odborníky z Pedagogicko-psychologické poradny a Speciálního pedagogického centra.

Hlavním cílem vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je:

- poskytovat podnětné a klidné prostředí
- osvojování specifických dovedností, zaměřených především sebeobsluhy a komunikaci
- zajištění přítomnosti asistenta
- využívat vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky dle postižení
- těsně spolupracovat s rodiči

4.2 Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Školní vzdělávací program nabízí dostatek možností a pestrost vzdělávací nabídky. Mateřská škola nabízí rodičům spolupráci při identifikaci nadání, spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou pro zjištění struktury nadání, zjištění úrovně tvořivosti a sociální zralosti.

Hlavním cílem vzdělávání mimořádně nadaného dítěte je:

- zajistit individuální přístup
- zadávání specifických úkolů dítěti
- vyhradit pracovní místo pro jeho aktivity
- zajistit doplňkové výukové pomůcky a materiál dle druhu nadání
- zamezit vyčleňování z kolektivu
- zajištění doplnění a prohloubení vzdělávací nabídky.

4.3 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí jazyka

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

- Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.

- Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřeby jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.
- Jako podpůrný materiál je využíváno kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

•

5. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Naše mateřská škola disponuje dostatečným prostorem pro volný pohyb a hru dětí mladších tří let, vzhledem k dosavadnímu věkovému složení přijímaných dětí, nesplňuje všechny podmínky ke vzdělávání dětí od dvou do tří let.

- Je potřeba upravit prostředí v mateřské škole tak, aby bylo možné zajistit některé potřeby dětí - přebalovací pult, v umývárně, úprava umývárny a stupínku před umyvadlem, úprava dětských toalet tak, aby děti bez problému na tato zařízení dosáhly, nákupem nočníků
- Není vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.
- Podmínky pro zajištění průběžného odpočinku a hygieny nejsou zajištěny z důvodu nedostatečného personálního zajištění.
- Vzhledem k naplněnosti MŠ není možné snížit počty dětí na třídě a zajistit souběžné působení dvou učitelů.

6. Povinné předškolní vzdělávání

6.1 Stanovení podmínek pobytu dítěte

Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné. **Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech od 8:00 – 12:00 hodin a nepřetržitě**, povinnost není dána ve dnech školních prázdnin.

Dítě má právo se vzdělávat v mateřské škole po celou dobu jejího provozu.

6.2 Individuální vzdělávání

Povinné předškolní vzdělávání lze plnit i formou individuálního vzdělávání

Pokud bude dítě touto formou vzděláváno převážnou část školního roku, je povinen zákonný zástupce tuto skutečnost oznámit ředitelce školy nejpozději 3 měsíce před začátkem školního roku.

Plnění povinnosti předškolního vzdělávání formou individuálního vzdělávání lze oznámit ředitelce školy i v průběhu školního roku.

Oznámení o individuálním vzdělávání musí obsahovat:

- jméno, příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte,
- uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,
- důvody pro individuální vzdělávání, vzor oznámení je k dispozici na webových stránkách školy
- ředitelka školy doporučí zákonnému zástupci oblasti, ve kterých má být dítě vzděláváno (dle ŠVP PV),
- úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech bude ověřena druhou středu v měsíci listopadu od 8:00 do 12:00 hodin, náhradní termín je stanoven na druhou středu v měsíci prosinci od 8:00 do 12:00 hodin v Mateřské škole „Hvězdička“, Liberec, Gagajnova 788/9.
- ověřování očekávaných výstupů bude probíhat formou rozhovoru s dítětem, formou didaktických her a pracovních listů.

▪ pokud zákonný zástupce nezajistí účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu, ukončí ředitelka dítěti individuální vzdělávání; po ukončení individuálního vzdělávání nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

7. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program „Barevný rok s hvězdičkami“, vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (VÚP, 2016) a jeho obsah je závazný pro učitele.

Závazné cíle předškolního vzdělávání jsou:

- Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení.
- Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

7.1. Metody a formy vzdělávání

- V rámci výchovně vzdělávacího procesu uplatňujeme metody a formy práce, které vyžadují rozvojové předpoklady a možnosti dětí.
- **Prožitkové učení hrou** a činností dětí (podporují dětskou zvědavost), jsou založeny na přímých zážitcích
- **Situační učení** (založené na vytváření situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních situací)
- **Kooperativní učení** (je založené na spolupráci)
- **Spontánní sociální učení** (založené na principu přirozené nápodoby)
- **Komunitní kruh** (rozhovor, beseda, vyprávění)
- **Aktivity spontánní, ale i řízené, vzájemně provázané a vyvážené** (odpovídají potřebám a možnostem dětí předškolního věku)
- **Experimentování, výlety, práce s encyklopediemi, práce s chybou, objevování**

Rituály mateřské školy

- Každodenní komunikační kruh (sdílení, naslouchání, ranní pozdrav, kalendář, co nás dnes čeká)
- Oslavy narozenin jednotlivých dětí (malý dárek, písnička pro oslavence, ve spolupráci s rodičem také vhodné pohoštění)
- Četba na pokračování (každodenní chvíle s knihou)
- Rozloučení s předškoláky
- Vánoční, velikonoční dílny
- Vánoční zpívání v zahradě
- a jiné další aktivity

7.2 Dlouhodobé cíle

Hlavním cílem je hrou rozvíjet zdravý tělesný a psychický vývoj dítěte, podporovat u něho schopnost a radost z učení a poznávání. Dovést jej k získání osobní samostatnosti, k svobodnému jednání, osvojit si základní společenské hodnoty naší společnosti se zřetelem ke svým možnostem a schopnostem, prožívat soužitím s ostatními lidmi pohodu a radost. Učit děti ohleduplnosti, slušnému a vstřícnému chování k dětem

i dospělým. Budujeme u dětí schopnost uvědomovat si, že jejich osobní svoboda má hranici v místě, kde by mohla omezovat svobodu druhého.

Všichni zaměstnanci přijímají dítě se vstřícností a partnerským vztahem. Mateřská škola uznává nejdůležitější roli rodiny v rozvoji a životě dítěte, a proto je spolupráci s rodinou maximálně otevřená a vstřícná a je nejen tím, kdo předškolnímu dítěti rozumí, ale i tím, kdo posiluje sebedůvěru rodičů v jejich vlastní schopnosti výchovy.

Mateřská škola je rodičům vždy vstřícná a poskytuje jim potřebné kvalifikované a odborné informace o jejich dětech, které vedou ke sjednocení společných cílů a postupů při výchově dětí. Učitelky využívají každodenního setkávání s rodiči k navázání důvěry a pocitu sounáležitosti života rodiny s životem školy.

8. Vzdělávací obsah

Vzdělávací program je závazným dokumentem při tvorbě třídního vzdělávacího programu, vychází z rámcového vzdělávacího programu předškolního vzdělávání.

Umožňuje pedagogům v jednotlivých třídách pracovat samostatně. Je dokumentem otevřeným, s možností dotváření na základě evaluační činnosti.

Důležitým úkolem předškolního vzdělávání je vytvářet dobré předpoklady pro pokračování ve vzdělávání tím, že za všech okolností budou maximálně podporovány individuální rozvojové možnosti dětí a umožňováno tak každému dítěti dospět v době, kdy opouští mateřskou školu.

- **rámcové cíle** – vyjadřující univerzální záměry předškolního vzdělávání
- **klíčové kompetence** - představují výstupy, dosažitelné v předškolním vzdělávání
- **dílčí cíle** - vyjadřují konkrétní záměry příslušející té které vzdělávací oblasti
- **dílčí výstupy** – dílčí poznatky, dovednosti, postoje a hodnoty, které dílčím cílům odpovídají

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

- 1. kompetence k učení**
- 2. kompetence k řešení problémů**
- 3. kompetence komunikativní**
- 4. kompetence sociální a personální**
- 5. kompetence činnostní a občanské**

Vzdělávací obsah je uspořádán do pěti integrovaných bloků (dále jen IB), které dětem nabízí různorodé činnosti, které budou natolik zajímavé a prožitkové, aby děti zaujaly bez ohledu na věk dítěte, bez ohledu na jeho schopnosti a dovednosti.

Učitelky využívají IB k podrobnému zpracování nabídnutých činností, tvoření třídního vzdělávacího plánu (TVP PV), jednotlivé nabídky konkretizují. IB jsou rámcové, zpracovány tak, aby rozvíjely děti ve všech pěti vzdělávacích oblastech (biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní, environmentální). Při plánování i realizaci usilujeme o to, abychom se přizpůsobily skupině dětí ve své třídě i individuálně každému jednotlivci.

ŠVP – MŠ „Hvězdička“

Časový prostor i vzdělávací blok je otevřený, flexibilní, umožňující reagovat na aktuální situaci, vyplývá z možností a schopností předškolních dětí. Rozpracování témat v jednotlivých třídách v TVP je plně v kompetenci pedagogických pracovníků.

V rámci všech integrovaných bloků se průběžně zaměřujeme na rozvoj důležitých dovedností dětí před nástupem do školy. Rozvoj školní připravenosti prolíná celým poskytovaným předškolním vzděláváním, intenzita se zvyšuje s věkem dětí. Dítě získává pregramotnostní kompetence díky spontánním aktivitám.

Rozvoj čtenářské gramotnosti

Příprava na čtení, naslouchání, mluvení

- denně dětem čteme, pracujeme s textem – kladení otázek, rekapitulace vlastními slovy, vymýšlení vlastních příběhů, poslech složitějších textů
- četba na pokračování, dětská knihovnička – dostupnost knížek pro děti
- zapojení do projektu „Česko čte dětem“
- rozvoj zrakového a sluchového vnímání, pozornosti a představivosti
- zapojení do projektu „Dítě a kniha“ ve spolupráci s komunitním střediskem Kontakt
- zřízení třídních knihoven pro rodiče

Příprava na psaní

- rozvoj pravo-levé orientace, fixace pohybu zleva vpravo, koordinace zraku a pohybu, grafomotorická cvičení, uvolňovací cviky, správné uchopení tužky
- seznamování s písmenky, skládat své jméno, učíme se podepsat
- používání trojbokého programu výtvarných potřeb, pomůcek pro správný úchop tužky

Rozvoj předmatematické gramotnosti

- manipulace s předměty, třídění, přiřazování, více x méně, stejně, prostorová orientace, labyrinty, konstruování podle návodu či plánu, rozpoznávání geometrických tvarů a prostorových těles, porovnávání a uspořádání předmětů podle stanoveného pravidla, orientace v číselné řadě 1-10
- vyslechnout a porozumět zadanému úkolu.

Logopedická prevence

Každodenními aktivitami je rozvíjena řeč ve všech jazykových rovinách a tím se snažíme u dětí ve spolupráci s rodiči minimalizovat vady řeči tak, aby do základní školy vstupovaly děti se správnou výslovností všech hlásek a byla jim usnadněna cesta dalšího vzdělávání.

8.1 Třídní vzdělávací program

- třídní vzdělávací programy zpracováváme na základě společných integrovaných bloků a vytyčených vzdělávacích cílů
- sledujeme naplňování klíčových kompetencí
- TVP obsahují charakteristiku třídy, vzdělávací podmínky, pravidla pro děti, rozpracovaná společná témata na podtémata, konkrétní cíle, záměry, výstupy
- třídní bloky, plány realizujeme na období 1 týdnu i více podle potřeby třídy – vytyčeny konkrétních činností, prostředky, hry apod.
- aktuálně zařazujeme neplánované tematické celky, které vyplynou spontánně ze života dětí a nejrůznějších situací
- konkrétní programy pro své třídy zpracovávají učitelky tak, aby jim vyhovovaly, na prvním místě jde vždy o funkčnost, grafická podoba není pevně stanovena
- TVP průběžně rozvíjíme, dotváříme, průběžně propojujeme etapu plánování s realizací a evaluačními činnostmi

9.1 Integrované bloky s náměty podtématy

Celý rok jsme rozdělili do pěti tématických bloků. Každý trvá jeden až tři měsíce a činnosti v tomto čase prolínají společným námětem. Jednotlivá podtémata jsou motivací pro všechny oblasti rozvoje dítěte. Jsou využity ve hře, výtvarně, hudebně, literárně, v experimentu a pracovních dovednostech, v řečovém projevu apod. podle konkrétní situace.

Hvězdička nás vítá / září/	
Školka na nás volá	Co děláme ve školce
Mám kamarády	Co uděláš na červenou?
Tady jsem doma	
Hvězdička a barevný podzim /říjen-listopad/	
Barvy podzimu	Co viděl drak
Co umí déšť a vítr	Proč padá listí
Na poli	Moje tělo
Na zahradě	Co je zdravé
V lese	Když kamarád stůně
Ovoce a zelenina	
Hvězdička a kouzelná zima /prosinec-únor/	
Mikuláši přijď dnes k nám	Co se z čeho vyrábí
Pohádkové kouzlení	Den a noc
Vánoce ve školce	Čím cestujeme
Rozmary paní zimy	Čtvero ročních dob
Zimní hry a sporty	Až vyrostu
Zvířata v zimě	Žijeme tu spolu (etiketa pro děti)
Hádej, čím jsem	
Hvězdička a voňavé jaro /březen- květen/	
Když jaro ťuká	Kdo žije u vody
Jaro v trávě	Zvířata v naší ZOO
Jaro na zahradě	Máme se rádi s maminkou a tátou
Hody hody, doprovody	Maminka má svátek
Těším se na zápis	Když všechno kvete
Kniha studnice moudrosti	Chráníme přírodu
Poznáváme domácí zvířata a jejich mláďata	
Hvězdička a letní radovánky /červen-srpen/	
Děti mají svátek	Hurá na prázdniny
Planeta země	Letní radovánky
Řeky a moře	Prázdniny s Hvězdičkou

10.Evaluace

Evaluace i autoevaluace vychází z:

- pozorování dětí, záznamy, portfolio (učitelky na třídách)
- rozhovorů a anket rodičů (ředitelka)
- rozhovorů a rozborů při pedagogických radách (ředitelka + učitelky)
- hospitační činnosti ředitelky
- vnější hodnocení (ČŠI, zřizovatel)

Evaluace třídního kurikula

a) Autoevaluace (hodnocení vlastní práce učitelky)

- 1x ročně písemně hodnotí všechny učitelky

b) Zpětná vazba tématických částí

- průběžně vyhodnocujeme, jak zvolené činnosti napomohly naplnění cílů.
- po ukončení každé tématické části

c) Vedení záznamů o dětech

- minimálně 2x do roka zapisují učitelky vývoj dítěte v jednotlivých oblastech,
- učitelky na třídách vedou dětské portfolio (po dobu jeho docházky do MŠ) = vybrané práce dětí (především výkresy) opatřené našimi komentáři a daty pořízení.
- společně s rodiči vypracují učitelky pro děti s odkladem ŠD „Individuální plány“

d) Hodnocení třídního kurikula

- 2x ročně (pololetí, konec šk. roku) provádí společně učitelky na třídách vyhodnocení třídního kurikula

Evaluace školního kurikula

a) **hospitace ředitelky** – průběžně na základě plánu v Ročním plánu provádí ředitelka

b) **výroční hodnocení činnosti školy** – 1x ročně podle požadavků zřizovatele vyhodnotí ředitelka na základě podkladů z hodnocení tříd

východiska hodnocení :

- záznamy o dětech
- evaulace TK (všechny učitelky)
- autoevaulace učitelek
- hospitační činnost
- ankety od rodičů
- vnější hodnocení (ČŠI, zřizovatel)

Integrované bloky

Název integrovaného bloku	Hvězdička vás vítá
Oblast	Dítě a jeho tělo (DT), Dítě a jeho psychika (DP), Dítě a ten druhý (DD), Dítě a společnost (DSP), Dítě a svět (DS)
<u>Charakteristika integrovaného bloku</u>	
Prírozeně adaptovat děti na život v mateřské škole, podporovat u dětí navazování kontaktů se svými vrstevníky, přizpůsobit své chování kolektivu. Znáť jména všech dětí ve třídě. Učit se navazovat kontakt s dospělými osobami, projevit své přání. Seznámit děti s prostředím mateřské školy a umět se v ní pohybovat. Znáť jména svých učitelek v mateřské škole. Poznat režim dne, základní pravidla slušného chování, chápat a dodržovat pravidla ve třídě. Umět navazovat vztahy mezi dětmi, zaměstnanci školy, učit se respektovat druhého, podřídít se, postupně se stát samostatným a komunikativním.	
Klíčové kompetence	
<u>kompetence k učení:</u> Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.	
<u>kompetence k řešení problémů:</u> Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého. Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.	
<u>komunikativní kompetence:</u> V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	
<u>sociální a personální kompetence:</u> Spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.	
<u>činnostní a občanské kompetence:</u> Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.	

ŠVP – MŠ „Hvězdička“

Dílčí cíle		Očekávané výstupy IB
Uvědomění si vlastního těla. Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	D T	Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat potravu a tekutiny, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat se, obouvat se apod.). Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.).
Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (receptivních (vnímání, porozumění, poslechu) ,reproduktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluveného slova, vyjadřování). Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjadřování) Posilování přirazených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.). Poznávání sama sebe, rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní samostatnosti.	D P	Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno. Domluvit se slovy i gesty. Přemýšlet, vést jednoduché úvahy o tom, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim. Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory. Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je. Rozhodovat o svých činnostech. Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city přizpůsobovat jim své chování. Uvědomovat si své možnosti a limity (své silné a slabé stránky). Prožívat radost ze zvládnutého a poznání. Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení.
Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému. Osvojení elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navázání vztahů dítěte k druhým lidem.	DD	Navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonávat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho. Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití doma, v MŠ, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla. Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
Poznávání pravidel společného soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí. Rozvoj základních kulturně- společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopností projevoval se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny.	DSP	Uplatňovat základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi (pozdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.). Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich odlišné vlastnosti, schopnosti a dovednosti. Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí s prostředím školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody.
Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu.	DS	Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, I v blízkém okolí).
Návrhy podtémat		
Školka na nás volá Mám kamarády Tady jsem doma Co děláme ve školce Co uděláš na červenou?		

Základní vzdělávací nabídka	• artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti • společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod. • poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů – vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo • přednes, recitace, dramatizace, zpěv • prohlížení a „čtení“ knížek • hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest • činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika) • spontánní hra • činnosti nejrozumnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení • příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání • cvičení organizačních dovedností • hry na téma rodiny, přátelství apod. • výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.) • činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší a v čem jsou si podobní • dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.) • běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým • sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry • společenské hry, společné aktivity nejrozumnějšího zaměření • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách • společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému • aktivity podporující sblížování dětí • aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) • činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) • mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi) • hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých • četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením • různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích • hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí • aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
Sebereflexe	• klademe na všechny děti stejný nárok • využívám průběžně individuální, skupinovou i frontální činnost • využívám různorodých forem • udržovat ve třídě příjemné klima • vytvořit takové podmínky, aby se dítě cítilo bezpečně a příjemně • sledovat pokroky dětí • poskytovat dostatečnou pomoc těm, kteří to potřebují • plánovat adekvátně výchovně vzdělávací činnost

Název integrovaného bloku	Hvězdička a barevný podzim
Oblast	Dítě a jeho tělo (DT), Dítě a jeho psychika (DP), Dítě a ten druhý (DD), Dítě a společnost (DSP), Dítě a svět (DS)
<u>Charakteristika integrovaného bloku</u> Učíme děti vnímat přechod přírody z léta do podzimu. Pozorujeme les a život v něm. Všimáme si změn v přírodě i v počasí, pozorujeme sklizeň ovoce, zeleniny i dalších plodin, seznamujeme děti s lidovými tradicemi, které souvisejí s časem sklizně. Pozorujeme odlet ptáků do teplých krajín, přípravy ostatních zvířat na zimu. Učíme děti vnímat barvy v přírodě. Seznámíme děti s lidským tělem a zdravým životním stylem.	
Klíčové kompetence	
<u>kompetence k učení:</u> Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů . Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení. <u>kompetence k řešení problémů:</u> Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymyslí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost. Všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem. <u>komunikativní kompetence:</u> Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog. Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím. <u>sociální a personální kompetence:</u> Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej. Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky - dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost. <u>činnostní a občanské kompetence:</u> Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých. Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřeně aktuálnímu dění.	

Dílčí cíle		Očekávané výstupy IB
Osvojení poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě. Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu. Osvojení si dovedností důležitých o podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí a vytváření zdravých životních návyků a postojů.	DT	Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) Pojmenovat části těla, některé orgány, zná jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem, sportem. Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.). Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých. Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.).
Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, poslechu) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluveného projevu, vyjadřování). Získání relativní citové samostatnosti.	DP	Porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách). Popsat situaci (skutečnou, podle obrázku). Formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat. Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí). Naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit. Přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky. Uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky (lásku, soucitění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí). Prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod. své chování). Uvědomovat si své možnosti a limity (své silné a slabé stránky). Prožívat radost ze zvládnutého a poznání. Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení.
Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině apod.). Rozvoj kooperativních dovedností .	DD	Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené. Spolupracovat s ostatními. Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.).
Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije. Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	DSP	Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair. Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo).
Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu. Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou, lidmi,	DS	Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově MŠ, v blízkém okolí) Osvojit si elementární poznatky o okolím prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

společností, planetou Zemí.		Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
Návrhy podtémat		
Barvy podzimu Co umí déšť a vítr Na poli Na zahradě V lese Ovoce a zelenina		Co viděl drak Proč padá listí Moje tělo Co je zdravé Když kamarád stůně

Základní vzdělávací nabídka	• hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest • spontánní hra • činnosti nejrozličnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, • obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení • výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.) • společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření • kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách • společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému • četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením • praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí • využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice • pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) • smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu • přípravy a realizace společných zábav a slavností (společné zpívání s rodiči a sourozenci, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) • literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) • setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, • návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě • hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí • aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku - přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety • aktivity zaměřené k získávání praktické orientace ve městě a okolí MŠ • sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé • poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, • běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
------------------------------------	---

	• hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat • přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) • práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií • grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel a písmen
--	--

Sebereflexe	• klademe na všechny děti stejný nárok • využíváme průběžně individuální, skupinovou i frontální činnost • využívám různorodých forem • udržujeme ve třídě příjemné klima • vytvoříme takové podmínky, aby se dítě cítilo bezpečně a příjemně • sledujeme pokroky dětí • poskytujeme dostatečnou pomoc těm, kteří to potřebují • plánujeme adekvátně výchovně vzdělávací činnosti • umíme dětem předávat informace • umíme děti motivovat • umíme děti povzbuzovat • umíme s dětmi opakovat učivo • umíme vést děti ve třídě ke vzájemné spolupráci • umíme vytvořit a udržet kázeň ve třídě i mimo ni • umíme s rodiči komunikovat • navštěvujeme kurzy dalšího vzdělávání.
--------------------	---

Název integrovaného bloku	Hvězdička a kouzelná zima
Oblast	Dítě a jeho tělo (DT), Dítě a jeho psychika (DP), Dítě a ten druhý (DD), Dítě a společnost (DSP), Dítě a svět (DS)
Charakteristika integrovaného bloku Nastává zimní čas. Vánoce jsou kouzelný čas. Je to čas, kdy máme k sobě blíže, máme více času pro své blízké. Prožíváme s dětmi neopakovatelné chvíle očekávání, překvapení a radosti. Děti se dozví něco více o vánočních symbolech, zvycích, koledách, pokrmech a narození Ježíše v Betlémě. Zima skýtá dětem mnoho zábavy, seznámíme se se změnami v přírodě a zimními sporty, které jsou v Liberci velmi oblíbené.	
Klíčové kompetence kompetence k učení: Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům. Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije. Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo. Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení. kompetence k řešení problémů: Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu. Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymyslí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost. Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů. Pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací využívá je v dalších situacích. Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem. Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby). komunikativní kompetence: Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.). Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci. V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou. Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog. Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.). sociální a personální kompetence: Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku. Je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy. Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí. Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky - dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost. činnostní a občanské kompetence: Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit. Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky.	

Dílčí cíle		Očekávané výstupy IB
Rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé motoriky (koordinace a rozsah pohybu, pohyblivost, dýchání apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí rozvoj a užívání všech smyslů.	DT	Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, v písku). Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.). Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.).
Osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické). Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, poslechu) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluveného projevu, vyjadřování) . Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjadřování). Posilování přirazených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) Rozvoj schopnosti sebeovládání rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání.	DP	Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se. Naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduše dramatickou úlohu apod.). Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodné zformulovaných větách. Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči. Sledovat a vyprávět příběh, pohádku. Chápat slovní vtip a humor. Zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.). Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost. Nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným. Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim.
Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.).	DD	Porozumění běžným projevům vyjádření emocí a nálad. Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je.
Vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách.	DSP	Pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat. Porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých. Chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí.
Rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám. Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách .	DS	Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma i v MŠ opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.). Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může v okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc). Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje, a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ .

Návrhy podtémat	
Mikuláš přijď dnes k nám Pohádkové kouzlení Vánoce ve školce Rozmary paní zimy Zimní hry a sporty Zvířata v zimě	Hádej, čím jsem Co se z čeho vyrábí Den a noc Čím cestujeme Čtvero ročních dob Až vyrostu Žijeme tu spolu (etiketa pro děti)

Základní vzdělávací nabídka	• Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů. • Kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuze nad problémem, vyprávění, poslech, objevování) • Smyslové hry, společné rozhovory nad obrázky a skutečností • Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, prevenci nemocí (zdravá výživa, hygiena) • Jak se chráníme před mrazem, oblečení v zimě a jeho důležitost. • Hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest • Dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad • Přípravy a realizace společných slavností (vánoční besídka, výzdoba). • Činnosti zaměřené na podporu tvořivosti, představivosti, rozvíjení fantazie (výroba dárků, pečení vánočního cukroví, zdobení stromčku...). • Aktivitu přibližující dětem rozmanitosti kultury a seznamující přirozeným způsobem s tradicemi a zvyky vánočního období (vánoční atmosféra, rodinné vztahy). • Příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání. • Aktivitu přibližující dětem pravidla vzájemného styku. • Přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí. • Běžné verbální a neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem a dospělým. • Hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí. • Zdravotně zaměřené činnosti (kooperativní činnost ve dvojicích nebo skupinách) • Dramatický zpěv, smyslové činnosti, cvičení postřehu a vnímání, estetické a tvůrčí aktivity. • Tvůrčí činnosti dramatické, výtvarné, hudební. • Motivovaná manipulace s předměty a zkoumání jejich vlastností • Prohlížení a „čtení“ knížek • Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel a písmen • Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti • Přirozené pozorování změn na školní zahradě, všímání si proměn přírody • Výroba a zásobování krmítek • Hry a praktické činnosti uvádějící děti do světa lidí, jejich občanského života a práce (tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání) • Zacházení s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami. • Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen.
------------------------------------	--

	• Rozvoj sluchové a zvukové paměti, koncentrace pozornosti. • Výlety do okolí. • Hry a situace, kdy se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých. Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
Sebereflexe	• Respektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností. • Poskytovat dostatek příležitostí k řečovým projevům dětí, dostatek názornosti a prostoru pro rozvoj fantazie, přiměřené nároky na dítě, rozmanitou nabídku činností, podnětné, pestré a obměňovatelné činnosti. • Dostatek spontánních her, pohybových aktivit, respektování dětského ostychu vedoucího k úzkosti a strachu dětí, dostatečný prostor k experimentaci, vlídné, vstřícné prostředí, dostatek informací, jak se chránit před nebezpečím od neznámých lidí. • Dodržovat pravidla, poskytnout vhodné prostory k činnostem, vhodnou organizaci z hlediska bezpečnosti dětí. • Dostatečná pozornost k rozvoji dovednosti ke čtení a psaní, dostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí. • Klid a dostatek prostoru k dokončení činnosti v individuálním tempu. • Dodržovat pravidla, poskytnout vhodné prostory k činnostem, vhodnou organizaci z hlediska bezpečnosti dětí. • Dostatečná pozornost k rozvoji dovednosti ke čtení a psaní, dostatek porozumění a ocenění úspěchu či úsilí. • Klid a dostatek prostoru k dokončení činnosti v individuálním tempu. Výběr a nabídka témat, která jsou životu dětí blízká

Název integrovaného bloku	Hvězdička a voňavé jaro
Oblast	Dítě a jeho tělo (DT), Dítě a jeho psychika (DP), Dítě a ten druhý (DD), Dítě a společnost (DSP), Dítě a svět (DS)
<u>Charakteristika integrovaného bloku</u> Jedním z nejpříjemnějších voňavějších ročních období je jaro. Vše se začíná zelenat, příroda se probouzí. Seznámíme se s těmito proměnami. K jaru patří i oslava Velikonoc. Záměrem tohoto tématického celku je podpořit u dětí citový vztah k vlastní rodině, k okolní přírodě, k místu -kde žijí a seznámit je s některými lidovými zvyky a tradicemi.	
Klíčové kompetence <u>kompetence k učení:</u> Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům. Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých - pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí. Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo. Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo. <u>kompetence k řešení problémů:</u> Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit chápé, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit. Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu. Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymyslí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost. Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací využívá je v dalších situacích. <u>komunikativní kompetence:</u> Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní. Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím. Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci. V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou. <u>sociální a personální kompetence:</u> Spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim. Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout. Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování. Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy. Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí. <u>činnostní a občanské kompetence:</u> Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky. Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cestu přizpůsobovat se daným okolnostem chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.	

Dílčí cíle		Očekávané výstupy IB
Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti. Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě.	DT	Zachovávat správné držení těla. Koordínovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou. Vědomě napodobit pohyb podle vzoru a přizpůsobit podle pokynu. Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb s hudbou. Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy.
Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu. Vytváření pozitivního vztahu i intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení. Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat. Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit. Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla).	DP	Sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech. Utvořit jednoduchý rým. Poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, antonymy, homonyma. Vnímat, že je zajímavé dovídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení. Postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí. Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru I v rovině, částečně se orientovat v čase. Řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ Poznat některá písmena a číslice, popř. slova, poznat napsané své jméno. Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film. Těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním.
Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních d.).	DD	Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství. Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná. Uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj názor nebo postoj, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou.
Rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem), vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.	DSP	Vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí). Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v MŠ i na veřejnosti). Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus).
Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy rozvoj úcty i životu ve všech jeho formách.	DS	Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody a společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňuje vlastní zdraví i životní prostředí. Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek, čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.).
Návrhy podtémat		
Když jaro ťuká Jaro v trávě Jaro na zahradě Hody hody, Těším se na zápis Kniha studnice moudrosti Poznáváme domácí zvířata a jejich mláďata		Kdo žije u vody Zvířata v naší ZOO Máme se rádi s maminkou a tátou Maminka má svátek Když všechno kvete Chráníme přírodu

Základní vzdělávací nabídka	• Námětové hry a činnosti, činnosti zaměřené na poznávání funkce a složení rodiny, rozhovory o rodině a jejich zvycích • Pozorování změn v jarní přírodě, experimenty – klíčení rostlin, péče o přírodu a zvířata • Hádanky, hlavolamy • Práce s obrazovým materiálem, popis obrázků • Poučení v nebezpečných situacích v neznámém prostředí, v silničním provozu i ve styku se zvířaty • Pozorování života v lese a v trávě • Výroba dárků pro maminky • Hry podporující sluchové vnímání, smysly • Povídání o životním prostředí, třídění odpadu, péče o životní prostředí • Výtvarné činnosti, hudební činnosti • Práce s přírodninami • Práce s knihou • Dramatizace pohádky • Využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí • Společné diskuze, rozhovory, vyprávění zážitků • Pohybové hry, dechová a relaxační cvičení, hry, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého • Grafomotorická cvičení • Zopakování pravidel chování nejen v přírodě • Pěstitelské práce, setí, péče o rostliny
Sebereflexe	• Dostatek příležitosti k řečovým projevům dítěte, k poznávajícím činnostem založených na vlastní zkušenosti, spolupráci, k nápravě chování. • Dostatek spontánních her, pohybových aktivit, respektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dětí, dostatečný prostor k experimentaci, příjemné prostředí, dostatek informací, jak se chránit před nebezpečím od neznámých lidí

Název integrovaného bloku	Hvězdička a letní radovánky
Oblast	Dítě a jeho tělo (DT), Dítě a jeho psychika (DP), Dítě a ten druhý (DD), Dítě a společnost (DSP), Dítě a svět (DS)
Charakteristika integrovaného bloku	Nastává léto, děti oslaví svůj svátek. Seznámíme se s planetou Zemí, s koloběhem vody v přírodě a vším co k letním změnám v přírodě patří.. Budeme se těšit na výlety a rozloučíme se se “školáky”. Těšíme se na prázdniny.
Klíčové kompetence	
<u>kompetence k učení:</u> Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije . <u>kompetence k řešení problémů:</u> Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit. <u>komunikativní kompetence:</u> Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní. <u>sociální a personální kompetence:</u> Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky. <u>činnostní a občanské kompetence:</u> Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.	

Dílčí cíle		Očekávané výstupy IB
Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.	DT	Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami.
Vytváření základů pro práci s informacemi. Získání schopností řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci.	DP	Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího). Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhadovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet podstatné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi). Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využít (porovnávat, uspořádávat a třdit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do 6, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, méně, stejně, první, poslední apod.). Rozlišovat některé obrázkové symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.). Sledovat očima zleva doprava. Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, přírodě i k věcem. Zorganizovat hru. Vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.	DD	Bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, lidmi, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě).
Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností rozvoj společenského i estetického vkusu.	DSP	Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé. Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají).
Poznávání jiných kultur. Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.	DS	Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemí, o planetě Zemi, vesmíru apod..) Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně.
Návrhy podtémat		
Děti mají svátek Planeta země Řeky a moře Hurá na prázdniny		Letní radovánky Prázdniny s Hvězdičkou

Základní vzdělávací nabídka	• Činnosti zajišťující spokojenost, radost • Společné diskuze, rozhovory • Činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, čím se lidé mezi sebou liší a čím jsou si podobní • Konstruktivní a grafomotorické činnosti • Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem • Osvojení si z paměti krátkých literárních útvarů, přednes, recitace • Správná výslovnost při reprodukci specifických říkanek a jazykolamů • Aktivity přibližující dítěti svět kultury • Četba, vyprávění příběhů s estetickým obsahem a poučením • Rozvoj pohybových a manipulačních schopností • Cviky vedoucí k ovládnutí svalových skupin, sladění pohybu těla s dechem a zpěvem • Pohybové hry k tématu, nebo podle volby dětí • Lokomoční pohybové činnosti (běh, chůze, skoky a poskoky, lezení) • Smyslové hry, činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání • Vytvoření si povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí • Přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí, rozhovor o výsledku pozorování • Záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností (barva, velikost, tvar, materiál, dotek, vůně) jejich charakteristických znaků a funkcí • Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých • Aktivity podporující sblížení lidí, hry, při kterých se dítě učí respektovat druhého
Sebereflexe	• Poskytnout vřídlné, přátelské a komunikačně bohaté prostředí s dostatkem příležitosti samostatného řečového projevu. • Respektovat rozdílné tělesné a smyslové předpoklady a individuální potřeby. • Dostatek pohybových aktivit, spontánních her, respektování dětského ostychu a dostatečný prostor k experimentaci. • Dostatek informací, jak se chránit před nebezpečím od neznámých lidí. • Poskytovat dostatek řízených spontánních pohybových aktivit, dobrý jazykový a mravní vzor. • Dostatečná nabídka knih. • Možnost projevoval vlastní city, sdělovat své dojmy a prožitky a umět o nich hovořit. • Dostatek pozornosti věnovat prevenci vlivů, které mohou být pro dítě nezdavé a nebezpečné.